

**צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (תיקון מס' 25 והוראת שעה)
התשע"ג-2013**

דברי הסבר

בצו זה מוצע הסדר הפחתות המס בשל רמת האבזור הבטיחותי כמפורט בהרחבה להלן ביחס לסעיף 3 לצו, וכן תיקונים מבהירים נוספים הנוגעים למיסוי רכב, ומוצע יישום של הפחתות המס הנוגעות הן לרמת האבזור הבטיחותי והן למיסוי הירוק על עולים חדשים.

תחום האבזור הבטיחותי לרכב עובר בימים אלה התקדמות טכנולוגית מרשימה בכל הנוגע למערכות חכמות שמבוססות על טכנולוגיות חדשניות.

רשות המסים ומשרד התחבורה בחנו את תמונת המצב בתחום מערכות הבטיחות וקבעו מערכת תמריצים להגברת השימוש באבזורי בטיחות, תוך התחשבות בזמינות הטכנולוגיות החדשניות ובתרומתן להפחתת כמות תאונות הדרכים ו/או להקטנת חומרתן.

יינתנו הן תמריצים כלכליים ישירים בצורה של הפחתת מס קניה, והן תמריצים תדמיתיים – רישום דרגת האבזור הבטיחותי ברישיון הרכב, בהתאם יעשה תיקון בתקנות התעבורה, ופרסום דרגות האבזור הבטיחותי לפי דגמים באינטרנט. כמו כן, כלי רכב שיצוידו במערכות בטיחות, יוכלו לזכות להנחות מחברות הביטוח.

סעיף 1(1)(א)

כלל 4 לכללים נוספים (ישראליים) לפרק 87 קובע שיעורי מיסים על רכב מנועי. כיום, קבוצה א' בטבלה בכלל 4 מוגדרת כ"רכב שמשקלו המותר אינו עולה על 3,500 ק"ג" וקבוצה ב' בטבלה מוגדרת כ"רכב שמשקלו 3,500 ק"ג ומעלה". חלוקה זו משמעותה, שכלי רכב שמשקלם המותר הוא 3,500 ק"ג בדיוק, יכולים לכאורה, להיחשב בשתי הקבוצות. הכוונה הייתה להחיל מיסוי ירוק על כלי רכב לגביהם קיים דיווח פליטות המשמש לחישוב הציון הירוק, והדיווח קיים גם עבור כלי רכב בעלי משקל 3,500 ק"ג. בהתאם, מוצע לתקן את הטבלה כך שתיווצר וודאות בנוגע לשיוכם של כלי רכב אלה, כחלק מקבוצה א' בלבד, כך שיהיו חבים במס קניה בשיעור של 83% וזכאים להפחתה בהתאם לדרגת זיהום האוויר והציון הירוק שלהם.

סעיף 1(1)(ב)

כלל 5 מסדיר את מתן ההטבות לאביזרי הבטיחות השונים לרכב. כיום ההטבות לכל סוגי כלי הרכב (אופנועים וקטנועים, רכב כבד, רכב נוסעים) מרוכזים בטבלה אחת – דבר שיצר אי בהירות והקשה על יישום שינויי מדיניות המיסוי בתחום. לפיכך, מוצע לפצל את הטבלה כך שבכלל 5 (א) ירוכזו הפחתות המס לרכב דו-גלגלי, כלל 5 (ב) יכלול הפחתות מס לרכב כבד (שמשקלו מעל 3,500 ק"ג), ואילו בכלל 5 (ג), כמפורט בהרחבה להלן ביחס לסעיף 3 לצו, ירוכזו ההטבות לרכב שמשקלו עד 3,500 ק"ג.

סעיף 1(1)(ג)

כלל 6 קובע את הפחתות המס בשל דרגת זיהום האוויר של רכב מנועי. התיקון המוצע לכלל 6 מטרתו להבהיר כי הפחתת המס האמורה אינה חלה על רכב חשמלי, ששיעור המס המופחת שלו הוא 8%, אך הוא אינו זכאי בנוסף לכך להפחתת מס לפי כלל 6. זאת, בשונה ממוניות, רכב סיור ורכב מדברי, הזכאים להפחתה האמורה. כמו כן, מוצע לקבוע כי הפחתת המס האמורה תחול גם על רכבים ששיעור המס החל עליהם יעלה על 83%, זאת בעקבות העלאת מס הקניה על רכבי יוקרה.

סעיף 1(2) – תיקון פרט 7

- עולים חדשים זכאים לייבא רכב בתשלום מכס מופחת בשיעור 50%. זאת, לעומת מס קניה בשיעור 83% בניכוי הפחתה בגין ציון ירוק החל על רכב אחר.

לאור האמור, ההטבה הניתנת לעולה חדש הולכת וגדלה ככל שהרכב יותר מזהם וככל שהרכב יותר יקר, בהתאם לכללי המיסוי הירוק.

כיום, קיימים מקרים בהם ההטבה לגבי כלי רכב זולים בעלי דרגת זיהום נמוכה מתבטאת בסכום מזערי. דבר זה עלול לגרום לעולה חדש לא לרכוש את הרכב עם ההטבה אלא לרכוש רכב אחר מזהם יותר, על מנת ליהנות מהטבה מקסימאלית.

לאור האמור, מוצע בצו זה להחיל את ההפחתה הניתנת במסגרת המיסוי הירוק גם על עולים חדשים, כך שגם ייהנו מההפחתה כאמור, באותה פרופורציה בין רכב לעולה חדש לבין מיסוי רכב רגיל (יחס של 60% - היחס המתקבל מהחלוקה של שיעור המס החל על עולים, 50%, בשיעור הבסיסי של מס הקניה על רכב – 83%).

- לגבי רכב שיוצר עד 31.12.06 לא קיימים נתונים לגבי רמות הזיהום ולכן לא ניתן לקבוע את דרגת הזיהום אליה הוא משתייך. לפיכך, רכבים אלה לא יוכלו ליהנות מההפחתות הנקבעות עפ"י דרגת הזיהום.

- בנוסף, עולה אשר במהלך תקופת הזכויות שלו, מוכר רכב או מעביר את השימוש בו למי שאינו בעל זכויות, משלים את מסי הקניה החלים על הרכב. מוצע בתיקון צו זה, כי העולה ישלים את מיסי הקניה החלים על הרכב תוך ניכוי ההפחתה בשל רמת האבזור הבטיחותי ו/או דרגת זיהום האוויר, לפי העניין. זאת, למעט רכב שיוצר לפני 31.12.06 אשר ישלים את מיסי הקניה לפי שיעור של 72%, היות ולא ניתן לקבוע את דרגת זיהום האוויר שלו.

יצוין, כי כיום האבחנה אינה נעשית לפי מועד היצור אלא לפי מספר החודשים אשר חלפו ממועד יצור הרכב. בהתאם, לגבי רכבים מזהמים שיובאו לאחר 1.1.07 אשר שחרורם מפיקוח המכס היה לאחר שחלפו מעל 24 חודשים ממועד ייצורו של הרכב, או מהמועד שבו נרשם לראשונה בדרכים בחו"ל, יתכן ותחול העלאה במס הקניה (מ-72% ל-83% פחות הפחתת מס ככל שישנה), היה והעולה יחליט למכור את הרכב או להעבירו לאחר לפני תום תקופת הזכויות.

- הפסד הכנסות לשנה מוערך בכ- 2.8 מיליון ש"ח.

סעיף 3(א) (הוראת שעה):

מוצע לקבוע בצו זה את ההוראה הקיימת ביחס להפחתת המס בשל מערכת בקרת יציבות לרכב כבד שמשקלו מעל 3,500 ק"ג, כך שבהתאם לקבוע היום, תחולתה תהיה עד ליום 31.10.14. זאת, היות והחל ממועד זה התקנת מערכת זו תהיה חובה בהתאם להוראות משרד התחבורה.

יצוין, כי סעיף זה אינו מהווה שינוי ביחס למצב החוקי היום.

סעיף 3(ב) (הוראת שעה):

כאמור לעיל, תחום האבזור הבטיחותי לרכב עובר בימים אלה התקדמות טכנולוגית מרשימה בכל הנוגע למערכות חכמות שמבוססות על טכנולוגיות חדשניות. רשות המסים ומשרד התחבורה בחנו את תמונת המצב שתחום מערכות הבטיחות וקבעו מערכת תמריצים להגברת השימוש באביזרי בטיחות, תוך התחשבות בזמינות הטכנולוגיות החדשניות ובתרומתן להפחתת כמות תאונות הדרכים ו/או להקטנת חומרתן. יינתנו הן תמריצים כלכליים ישירים בצורה של זיכוי ממס קניה, והן תמריצים תדמיתיים – רישום דרגת האבזור הבטיחותי ברישיון הרכב ופרסום דרגות האבזור הבטיחותי לפי דגמים באינטרנט. כמו כן, כלי רכב שיצוידו במערכות בטיחות, יוכלו לזכות להנחות מחברות הביטוח. מערכת בטיחות שתיכלל במערכת התמריצים תקבל ניקוד הנע כיום בין 0.5 ל- 2 נקודות לכל מערכת. סך הנקודות בגין כל המערכות המותקנות ברכב, בהתאם לנוהל של משרד התחבורה, יקבע את רמת האבזור הבטיחותי של הרכב, וזאת בתנאי שברכב יש לפחות 6 כריות אוויר (ברכב מסחרי – 4 כריות אוויר).

מערכות הבטיחות והניקוד לצורך קביעת רמת האבזור הבטיחותי

ניקוד	מערכת
2	(Lane-Departure Warning System) בקרת סטייה מנתיב
2	Distance Alert מערכת ניתור מרחק מהרכב מלפנים
1	(Adaptive Cruise Control) מערכת בקרת שיוט אדפטיבית
1	(Pedestrian Collision Warning) מערכת זיהוי הולכי רגל
1	(Brake Assist System) מערכת עזר לבלם
1	BLIS (Blind Spot Information System) מערכת זיהוי בשטח "מת"
1	7 כריות אויר ומעלה (6 במסחרי)
0.5	מצלמות רוורס
0.5	חיישני חגירת חגורות במושבים קדמיים + אחוריים
0.5	חיישני לחץ צמיגים

בעת בחירת מערכות הבטיחות שיזכו להטבות, ניתן דגש על מערכות שמסייעות למניעת תאונות. מחקרים בחו"ל וכן המחקר האחרון שנעשה בארץ בידי הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, מצביעים על כך שהיסח דעת הופך לגורם מס' 1 לתאונות, וכי מערכות שמסייעות לנהג להגיב בזמן הנכון לסכנות בכביש הן בעלות יעילות גבוהה במניעת תאונות.

ככל שדגם רכב יהיה מאובזר במערכות רבות ו/או יעילות יותר, בהתאם לניקוד הבטיחותי, כך יגדל סכום ההפחתה ממס קניה שיוענק ליבואן הרכב בעת שחרור הרכב מפיקוח המכס.

במקביל, יוחמרו הדרישות בנוגע לכמות כריות האוויר המותקנות ברכב. ההפחתה תינתן רק לרכב נוסעים עם 6 כריות אוויר או לרכב מסחרי עם 4 כריות אוויר; סכום ההפחתה לכמות המינימלית המזכה של כריות אוויר יעמוד על 500 ש"ח. כמו כן, תינתן נקודת אבזור בטיחותי עבור כריות אוויר מעבר למינימום הנדרש. הסיבה לכך היא שכיום רוב מוחלט של כלי רכב מגיע עם 4 ויותר כריות אוויר (כ- 85% - עם 6 כריות אוויר ויותר), וקיימות עדויות לכך שחלק מהדגמים בהם קיים יצור של כלי רכב מאובזרים ב- 6 ויותר כריות אוויר, לא מתקיים יבוא של דגמים אלה לישראל. לפיכך, נדרש שינוי של מפת התמריצים לכריות אוויר, והוחלט לשלב את השינוי בתוך שינוי מדיניות רחב היקף בכל בנוגע לתמריצי מס קניה למערכות בטיחות ברכב.

במקרים מסוימים, ולתקופת זמן מוגבלת, קיימת אפשרות ליבואן הרכב להתקין את המערכות גם לאחר הגעת הרכב לישראל; זאת, על מנת לאפשר למגוון רחב יותר של דגמי רכב ליהנות מהרפורמה ולהעניק בטיחות גבוהה יותר לנהגים.

מוצע כי התיקון יקבע כהוראת שעה בשל המורכבות הרבה שביישום המהלך, על מנת לבחון את ההיבטים התפעולים ולשמור על האפשרות לתקן ולשנות את מפת התמריצים.

דרישות לקביעת רמת האבזור הבטיחותי

סכום הזיכוי ממס קניה, ש"ח	כמות נדרשת של כריות אויר		ניקוד נדרש	רמת האבזור הבטיחותי
	מסחרי	פרטי		
-	0	0	-	0
500	4	6	-	1
900	4	6	2.0	2
1,250	4	6	3.0	3
1,550	4	6	4.0	4
1,800	4	6	5.0	5
2,000	4	6	6.0	6
2,150	4	6	8.0	7
2,250	4	6	10.0	8

עלות ההצעה תלויה בהיקפי המימוש של ההטבה, אך בשנים הראשונות להפעלה ההערכה היא כי מדובר במהלך ניטראלי מבחינה פיסקאלית, בקירוב.

**צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (הוראת שעה) (מס' 2)
(תיקון מס' 2), התשע"ג-2013**

צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (הוראת שעה) (מס' 2), התש"ע-2010 קובע את הטבלאות החלות כיום שלפיהן ניתנות הפחתות מס לרכבים המצוידים באביזרי בטיחות שונים. לאור התיקון המוצע בצו זה, מוצע לקצר את תוקפה של הוראת השעה האמורה כך שיחול עד יום 31 ביולי 2013, כלומר עד מועד כניסתו לתוקף של צו זה, ולא עד 31 באוקטובר 2014.